

ÇOCUK İHMALİ VE İSTİSMARI

Çocuk İhmali, çocukları fiziksel ve psikolojik gereksinimlerinin yeterince karşılanmamasıdır.

Çocuk İstismarı, 18 yaşın altındaki çocuklara anne babaları, onların bakımından sorumlu kişiler ya da yabancılar tarafından yapılan bedensel ve psikolojik açıdan zarar veren, çocukların fiziksel, duygusal, zihinsel ve sosyal gelişimlerini zedeleyen her türlü eylemdir.

Fiziksel İhmal ve İstismar

Anne babanın, çocuğun bakımından sorumlu kişinin ya da yabancı birinin çocuğa zarar vermesi, canını yakması, fiziksel güç kullanması, fiziksel istismardır.

Çocuğun beslenme, barınma, güvenlik, temizlik, sağlık ve eğitim gibi temel fiziksel gereksinimlerinin karşılanmaması fiziksel ihmaldir.

Duygusal İhmal ve İstismar

Çocuğun gereksinim duyduğu ilgi, sevgi ve bakımdan yoksun bırakılarak psikolojik hasara uğratılmasıdır. Aşağılama, korkutma, tehdit etme, önemsememe, küçük düşürme, alaylı konuşma, lakap takma, aşırı baskı ve otorite kurma, sık eleştirme, yaşının üstünde sorumluluklar bekleme, kardeşler arasında ayırım yapma, değer vermeme gibi davranışlar bu gruba girer.

Cinsel İhmal ve İstismar

Cinsel ihmal; çocukların cinsel sömürüye karşı yeterince korunmaması ve ilgisiz bırakılmasıdır.

Cinsel istismar; Çocuğun bir yetişkin ya da kendisinden büyük bir çocuk tarafından anlamadığı veya kabul etmediği, gelişimsel olarak hazır olmadığı ve karşı tarafın cinsel tatmini için kullanılması durumudur.

ÖĞRETMEN OLARAK FARKINDA OLUN !!!

- Çocuklar istismar hakkında yalan söylemezler. Bu konuda hikaye uyduranlara çok az rastlanır.
- Tüm okul personeli, yetkili kişi olarak görülür ve yasalarca istismarı bildirmeleri gerekmektedir.
- İstismardan şüpheleniyorsanız, bu durumun bildirilmesi çocuğu koruya- bilir ve aileye yardım sağlayabilir.
- Bildirim bir suçlama değildir; düşüncenin dile getirilmesi ve çocuğun durumunun soruşturulup değerlendirilmesi için yapılmış bir istektir.
- Çocuk istismarı veya ihmaline ilişkin şüphemiz bir rapor hazırlamanız için yeterlidir. Kanıt bulmanıza gerek yoktur.

Cinsel istismar suçunda çocuğun rızasının olup olmadığına bakılmaz!!!

Türk Ceza Kanununun 279. Maddesi uyarınca;
Soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de yetkili makamlara bildirimde bulunmayı ihmal eden veya bu hususta gecikme gösteren kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

CİNSEL İSTİSMARA MARUZ KALAN ÇOCUKLARDA GÖRÜLEN BELİRTİLER:

- Çocuklarda yaş dönemine uygun olmayan, davranışlarda gerileme; parmak emme, yatak ıslatma, anneye bağımlılık görülebilir.
- Saldırgan davranışlar görülebilir.
- Hiçbir şeye ilgi göstermeme, sanki bir rüya aleminde yaşama görülebilir.
- Çocuk kendisine dokunulmasından, daha önce tanıdığı kişilerle yalnız kalmaktan korkabilir.
- Huysuzluk, sık ağlama, uyku problemleri, iştah problemleri, korkular, sebepsiz baş ağrıları ve mide bulantıları görülebilir.
- Okul başarısında düşme, okuldan kaçma, dikkat dağınıklığı, odaklamada zorluklar görülebilir.
- Tekrarlayıcı, rahatsız edici düşünceler olabilir.
- Olayla ilgili kabuslar, uykuya dalma güçlüğü görülebilir.
- Olayı anımsatan nesnelere karşı yoğun psikolojik sıkıntı, korku reaksiyonu, olayı anımsatan yerler, kişiler, görüntüler ve konuşmalardan kaçınma görülebilir.
- Yaşına uygun olmayan cinsel davranışlar gösterebilir.
- Cinsel istismara uğrayan çocukların %50'sinde travma sonrası stres bozukluğu görülmektedir.

ÖĞRENCİNİZİ CİNSEL İSTİSMARDAN KORUMAK İÇİN:

- 1) Öğrencilerinize bedenlerinin kendilerine ait ve özel olduğu, kimsenin zorla ve istemediği şekilde dokunamayacağı öğretin.
- 2) Vücudundaki özel bölgeleri tanıttın, bu bölgelere sadece annesinin ve doktorların dokunabileceği anlatın.
- 3) Kendini iyi hissetmediği dokunuşlara çocukların "hayır" deme hakkına sahip olduğu öğretin.
- 4) Öğrencilerinize iyi ve kötü dokunuşların neler olduğunu öğretin.
- 5) Birisi özel bölgelerine baktığında ya da dokunduğunda ne yapacağını öğretin. Öğrencilerinize ne yapmaları gerektiğini aşağıdaki ifadelerle anlatabilirsiniz:
  - Söyleyebileceğin en sert ve ciddi bir şekilde hayır de.
  - Oradan hemen uzaklaş ve güvenli bir yere gitmeye çalış.
  - Güvendiğin bir büyüğe söyle.
  - Büyükler seni dinleyip bu konuda bir şeyler yapana kadar söylemeye devam et.
- 6) Birisi özel yerlerine baktığında ya da dokunduğunda büyüklerine anlatmaman için sana yalan söyleyebilir: "Bu bizim sırrımız; sana inanmazlar; annen baban seni sevmez; sana para veririm oyuncak alırım" gibi. En sık kullanılan bu tip yalanlarla ilgili öğrencilerinizle konuşun.

ÖĞRENCİNİZ İSTİSMAR EDİLDİĞİNİ AÇIKLARSA NE YAPMALISINIZ?

1. Çocukla özel olarak konuşabileceğiniz uygun bir mekan bulun.
2. Abartılı tepkiler vermeden sakince dinleyin.
3. Çocuk size anlatmaya başlamışsa ona dokunmayın ya da sözünü bölmeyin.
4. Çocuğun yaşına uygun kelimelerle iletişim kurmaya çalışın.
5. Çok fazla detaya giren, ve suçluluk duygusu yaratacak soru sormaktan kaçının.
6. Çocuğu yaşadığı olayları anlatmaya cesaretlendirin, vermek istemediği ayrıntılar için asla baskı yapmayın.
7. Çocuğu istismarı bildirdiği için takdir edin (**sana inanıyorum, bana anlattığın için teşekkür ederim, bu senin hatan değil**).
8. Yaptığınız görüşmeyle ilgili tutanak hazırlayın, çocuğun anlattığı olayları ve kelimeleri yazın.
10. Öğrendiğiniz bilgilerin gizliliğine önem verin. Edindiğiniz bilgileri ilgili ve yetkili kişiler dışında kimseyle paylaşmayın.
11. İstismar vakalarında görüşme teknikleri uzmanlık gerektirdiği için okulun rehber öğretmenine bilgi verin.
12. İstismar olayında çocuğun hiçbir suçu olamayacağını siz de unutmayın.

İhmal ve İstismar Vakaları İle Karşılaştığınızda Başvurabileceğiniz Yerler

- Çocuk İzlem Merkezi
- Rehberlik Araştırma Merkezi
- Aile Sosyal Politikalar Kocaeli İl Müdürlüğü
- Emniyet Çocuk Şube Müdürlüğü
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
- ALO 183

ÇOCUK İHMALİ VE İSTİSMARI (ÖĞRETMEN BROŞÜRÜ)

Çocuk istismarı, hem vicdanen hem hukuken ağır bir suçtur.

BU SUÇA ORTAK OLMAYIN!

